



YOSH AVLODDA VATANPARVARLIK TUYG‘USINI SHAKLLANTIRISHNING AHAMIYATI

Alijonov Baxtiyor Hoshimovich

Farg‘ona davlat universiteti harbiy ta’lim fakulteti katta o‘qituvchisi

Raxmatov Raxmatjon Raxmiddin o‘g‘li

Farg‘ona davlat universiteti harbiy ta’lim fakulteti talabasi

Tojimamatov Hasanboy Ikromjon o‘g‘li

Farg‘ona davlat universiteti harbiy ta’lim fakulteti talabasi

Qobilov Murodjon Komiljon o‘g‘li

Farg‘ona davlat universiteti harbiy ta’lim fakulteti talabasi

Annotatsiya: *Yosh avlodda vatanparvarlik tuyg‘usini shakllantirish hayotimizning, jamiyat va davlatning taraqqiyoti uchun o‘ta muhim ahamiyatga ega. Vatanparvarlik bu insonning o‘z vatani va xalqiga sadoqati, uni asrash, rivojlantirish, himoya qilish yo‘lidagi yuksak mas’uliyat hamda fidoyilik tuyg‘usidir. Yoshlarning qalbida va ongida bu tuyg‘uni yoshlikdan boshlab shakllantirish kelajak uchun poydevor qo‘yish bilan barobar. Chunki, insoniyat taraqqiyotining muhim qismida vatan va xalq sevadigan, unga umrini bag‘ishlashga tayyor bo‘lgan fidoyi shaxslargina muhim o‘rin tutadi. Vatanparvarlik shunchaki so‘z emas, balki yurakka chuqur joylashgan, jamiyat a‘zolarini birlashtirib turadigan, davlat qudratini mustahkamlovchi noyob kuchdir.*

Kalit so‘zlar: *vatanparvarlik, yosh avlod, tuyg‘u, tarbiya, milliy qadriyat, sadoqat, ma’naviyat, davlat, taraqqiyot, jamiyat.*

Аннотация: *Формирование чувства патриотизма у подрастающего поколения имеет огромное значение для развития нашей жизни, общества и государства. Патриотизм – это преданность человека своей Родине и народу, высокое чувство ответственности и бескорыстия в их сохранении, развитии и защите. Формирование этого чувства в сердцах и умах молодых людей с юных лет равносильно закладыванию фундамента будущего. Ведь в важнейшей части человеческого развития только бескорыстные личности, любящие свою Родину и народ и готовые посвятить им свою жизнь, играют важную роль. Патриотизм – это не просто слово, а уникальная сила, которая глубоко укоренена в сердце, объединяет членов общества и укрепляет мощь государства.*

Ключевые слова: *патриотизм, молодое поколение, чувство, воспитание, национальные ценности, преданность, духовность, государство, развитие, общество.*

Abstract: *The formation of a sense of patriotism in the younger generation is of great importance for the development of our lives, society and the state. Patriotism is a person's loyalty to his homeland and people, a high sense of responsibility and selflessness in preserving, developing and protecting them. Forming this feeling in the hearts and minds of*



young people from a young age is tantamount to laying the foundation for the future. Because in an important part of human development, only selfless individuals who love their homeland and people and are ready to devote their lives to it play an important role. Patriotism is not just a word, but a unique force that is deeply rooted in the heart, unites members of society and strengthens the power of the state.

Keywords: patriotism, young generation, feeling, upbringing, national values, loyalty, spirituality, state, development, society.

Bugungi kunda globallashuv, texnologiyalarning tezkor rivoji natijasida dunyoqarashlar kengayib, yoshlarning fikrlash doirasi o'zgarib bormoqda. Shu sababli, yoshlarda, ayniqsa, o'sib kelayotgan avlodda vatanparvarlik tuyg'usini mustahkamlash ayni zaruratga aylangan. Inson qayerda bo'lmasin, qanday qiyinchilik va muammolarga duch kelmasin, o'z yurtini sevishi, uning manfaatlarini o'z shaxsiy manfaatlaridan ustun qo'yishi, jamiyat taraqqiyotida o'z o'rnini, mas'uliyatini his etishi muhimdir. Vatanparvarlik nafaqat mamlakat xavfsizligini mustahkamlashda, balki milliy birlikni ta'minlashda ham asosiy omillardan biri bo'lib xizmat qiladi. Har bir davlat o'z taraqqiyot yo'lida avvalo o'z fuqarolarining ongiga, dunyoqarashiga, ularning kelajakka bo'lgan ishonchiga, milliy qadriyatlar, urf-odatlar va an'analarga sodiqligiga suyanadi [1].

Shu nuqtayi nazardan vatanparvarlik ruhida tarbiyalangan avlod har qanday murakkab vaziyatda ham o'z xalqiga, davlatiga foydali bo'lishga intiladi. Vatanparvarlik yoshlar qalbida iftixor, faxr va o'zligini anglash tuyg'usini kuchaytiradi. Bu tuyg'u ular uchun nafaqat hayot mazmuni, balki maqsadga yetishish, yangi marralarni zabt etish yo'lida ham muhim motivatsiya manbai hisoblanadi. Yoshlar ongida vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirishda oilaning o'rnini beqiyos. Avvalo, ota-onaning bolaga vatan va xalq oldidagi burch orqali hayotni o'rgatishi, yaxshi va yomonni ajrata olish, mehnatkash va sadoqatli inson bo'lib voyaga yetishiga xizmat qiladi. Oila yosh avlod tarbiyasining ilk bosqichi bo'lib, vatanparvarlik g'oyalari ham avvalo oilada, ota-onaning amaliy harakati va o'ziga xos namunasida namoyon bo'ladi. Keyingi bosqichda esa maktab, bog'cha, kollej va oliy ta'lim muassasalari vatanparvarlik ruhida tarbiyalash jarayonining uzviy davomi bo'lib xizmat qiladi. Ustoz va murabbiylarning yoshlarga namuna bo'lishi, ularni intizomli, bilimli va yurtga mehribon qilib voyaga yetkazishda o'z o'rniga ega [2].

Jamiyatda vatanparvar avlod tarbiyasiga alohida e'tibor qaratilishi lozim. Zero, har bir o'quvchi va talabaning ongiga milliy va umuminsoniy qadriyatlarni singdirish, tarixiy o'tmishimiz, ajdodlarimiz qilgan fidokorona ishlarimiz haqida ma'lumot berish, ularni yurt sha'nini ulug'lashga, o'zligini chuqur anglashga undaydi. Bu esa o'z navbatida, yoshlarda faollik, mas'uliyat, tafakkur va milliy g'ururni uyg'otadi. Yurtga sadoqat ruhida tarbiyalangan yoshlar kelajakda jamiyat taraqqiyotiga, mamlakat evaziga qilinayotgan har bir ezgu ishga munosib hissa qo'shadi, jamiyatda bo'lajak yetakchilarning, mas'ul shaxslarning vatanparvarligiga zamin hozirlab beradi. Muxit va axborot ta'siri oshib borayotgan hozirgi davrda yoshlarni turli manfur g'oyalar, yot ta'sirlardan himoya qilish,



ular ongida mustahkam, aniq vatanparvarlik qarashlarini shakllantirish juda muhimdir. Buning uchun yoshlarga to'g'ri hayotiy yo'l-yo'riq ko'rsatish, zamonaviy dunyoqarash bilan, qadimiy va boy milliy qadriyatlar asosida tarbiyalash kerak. Shu bilan birga, yosh avlod ongida vatan haqidagi tasavvurlar keng va to'liq shakllanishi zarur. Ular o'z ona yurtining qadri, mustaqilligi, tinchligining ahamiyatini anglab yetishlari, yurt sha'nini himoya qilish, unga fido bo'lishning naqadar muhim ekanligini qalban his qilishlari lozim. Vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirishda milliy bayramlar, tarixiy sanalar, buyuk ajdodlarimizga nisbatan yod va ehtirom tadbirlari katta ahamiyatga ega. Bunday tadbirlar yoshlar qalbiga millat va vatan oldidagi burchini, yurtga bo'lgan mehr-muhabbatini yanada chuqurroq singdiradi. Tarixiy xotira va shonli o'tmishni xotirlash esa bugungi va kelajak avlodlarda g'urur, iftixor va yurt sha'niga sadoqat tuyg'usini kuchaytiradi [3].

Shuningdek, yoshlar orasida milliy qadriyatlarimiz, urf va an'analarimiz, madaniyatimiz va adabiyotimiz targ'iboti ham vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirishga xizmat qiladi. O'zbekiston tarixini, uning buyuk olimlari, adiblari, san'at arboblari hayoti va faoliyatini mukammal o'rganish yoshlar qalbida vatanga daxldorlik, xalqimizga sadoqat tuyg'usini kuchaytiradi. Tarixiy maydonlarda, madaniy meros manzillarida o'tkaziladigan sayohat va tanishuv va boshqa ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar yoshlar hayotiga maqsad, ruh va mazmun olib kiradi. Bugun mamlakatimizda yoshlarda vatanparvarlik ruhini rivojlantirishga qaratilgan ayrim dasturlar va tamoyillar bosqichma-bosqich amalga oshirilmoqda. Mamlakat taraqqiyoti, iqtisodiy salohiyatining oshishi, xavfsizlik va mustaqillikning mustahkamlanishi uchun har bir yigit-qiz o'z yurtiga mehr va sadoqat bilan xizmat qilishi, uni asrab-avaylashi zarur. Zero, Vatanimiz ertangi kuni va taraqqiyoti aynan yoshlarning bilimga chanqoqligi, vatanparvarligi, jasorati va fidoiyligiga bog'liq. Yoshlarning yonib-o'sgan yurtiga, xalqiga, tarixiga muhabbat bilan munosabatda bo'lishi, jonajon Vatanini xalqaro maydonda himoya qilishga doim tayyor turishi muhim ahamiyat kasb etadi. Milliy istiqlool va milliy g'oya ruhining jamiyatga chuqur kirib borishi, yoshlar ongiga teran singishi uchun ularda vatanparvarlik, sadoqat, g'urur kabi tuyg'ular shakllanishi zarur. Bu esa o'z navbatida yoshlarning yuksak ma'naviyatli, sog'lom, mustaqil fikrlovchi, farovon hayotga intiluvchan bo'lib voyaga yetishiga yordam beradi. Vatanparvarlik yoshlar uchun yo'l-yo'riq ko'rsatuvchi, ular hayotining asosiy mazmuniga aylanuvchi katta kuch va motivatsiya manbai hisoblanadi. Qalbida vatanparvarlik ruhi uyg'ongan inson hayotda uchraydigan har qanday to'siq va qiyinchiliklarni mardona yengib o'ta oladi, oilasi, mahallasi va yurtining rivojiga o'z hissasini qo'shadi [4].

Yosh avlodda vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirish o'z-o'zidan emas, ongli, izchil va tizimli tarbiyaviy faoliyat natijasida yuzaga keladi. Bu borada ota-ona, o'qituvchi, jamiyat a'zolari va davlat bir yoqadan bosh chiqarib, hamjihatlik bilan harakat qilgandagina ijobiy natijaga erishish mumkin. Yoshlar ongidagi vatanparvarlik tuyg'usi mustahkam bo'lsa, har bir yurtdoshimiz o'z Vatani uchun ham, insoniyat uchun ham mas'uliyatli va foydali fuqaro bo'lib yetishadi. Har bir yoshning hayotida Vatan eng ulug', muqaddas va yagona qadriyat sifatida shakllanishi, ozod va obod yurtdan faxrlanish tuyg'usi ularning





qalbiga chuqur o'rnashishi lozim. Chunki, Vatanga bo'lgan muhabbat, sadoqat tuyg'usi inson hayotining ma'naviy poydevori, hamda har qanday hayotiy maqsadga yetishishda mustahkam zamin hisoblanadi. O'z yurtining hurmatini joyiga qo'ygan, uni ko'z qorachig'iday asrab-avaylagan, o'zini mana shu yurtda, xalqda uzoq umri, baxtli kelajagi deb bilgan inson Vatanini haqiqiy sevuvchi va himoya qiluvchidir. Yosh avlodni ana shunday ma'naviy-axloqiy qadriyatlar asosida tarbiyalash, ularda vatanparvarlik fazilatini shakllantirish har birimizning muqaddas burchimizdir [5].

Xulosa:

Xulosa qilib aytish mumkinki, yosh avlodda vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirish millat va davlat kelajagi uchun, jamiyat taraqqiyoti, milliy qadriyatlarning asrab-avaylanishi, iqtisodiy va madaniy taraqqiyot uchun nihoyatda muhim ahamiyatga ega. Yoshlarning qalbi va ongida vatanga sadoqat, g'urur, fidoyilik, mehnatsevarlik kabi fazilatlarni mustahkamlash, ular hayotini ezgu maqsadlar yo'lida yo'naltirish, jamiyat uchun har tomonlama foydali, mas'uliyatli shaxs sifatida voyaga yetkazish har bir ota-ona va ta'lim muassasalarining, butun jamiyatning birinchi galdagi vazifasidir. Vatanparvar avlod mamlakat istiqbolining garovi, xalqning faxru g'ururi, milliy yaxlitlik va taraqqiyotning asosi bo'lib xizmat qiladi. Shu bois, yosh avlodda vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirishga doim alohida ahamiyat qaratish, ularga mustaqil fikrlovchi, zamonaviy bilimlarga ega va eng asosiysi, sadoqatli, fidoyi yurtdoshlar sifatida tarbiya berish har birimizning hayotiy burchimizdir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abdurahmonov, D. (2019). "Yosh avlodni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda oila va maktabning roli". Pedagogika va psixologiya, 3(4), 15-20.
2. Ahmedov, S. (2020). "Zamonaviy ta'limda vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirishning innovatsion yo'llari". O'zbekiston axborot va madaniyat jurnali, 2(1), 22-29.
3. Ergasheva, N. (2018). "Ma'naviy taraqqiyot va yoshlar ongida vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirish". Ma'naviyat, 1(3), 41-46.
4. Jo'rayev, M. (2021). "Yoshlar tarbiyasida milliy qadriyatlarning ahamiyati". Ma'rifat, 5(2), 12-17.
5. Karimova, D. (2020). "Vatanparvarlik tuyg'usini rivojlantirishda ijtimoiy institutlarning roli". Sotsial tadqiqotlar, 9(1), 47-53.
6. Mamatqulova, L. (2022). "Yosh avlodda vatanparvarlik fazilatlarini tarbiyalash masalalari". Innovatsion ta'lim, 10(4), 30-34.
7. Rasulov, I. (2017). "Vatanparvarlik va ma'naviyat asoslari: o'quvchi-yoshlarda shakllantirish tajribasi". Talaba, 4(2), 20-25.
8. Razzokov, B. (2018). "Yosh avlodga vatanparvarlik ruhini singdirishda ommaviy axborot vositalarining o'rni". OAV va Jamiyat, 6(2), 52-58.